

YURTDIŞI BORÇLANMASI İLE EMEKLİ OLANLAR ÇALIŐABİLİR Mİ?

Av. Erdoğan KAYA - www.gurselavukatlik.com

Emeklilikten sonra çalışma Ülkemizde çok sık karşılaşılan bir durumdur. Bu durum çoğunlukla maddi ihtiyaçtan kaynaklandığı gibi farklı birçok nedenle de çalışılabilmektedir. İşte bu durumda emeklilerin ilk aklına gelen soru çalışmaya başladıklarında aylıklarını almaya devam edip edemeyecekleri konusu oluşturmaktadır. Biz de **bu yazımızda yurtdışı borçlanması yoluyla emekli olanların çalışmaya başlamaları durumunda aylıklarının kesilip kesilmeyeceği konusunu ele alacağız**(Yurtdışı çalışmaları ile emekli olanlar detaylı bilgi için “*Emekli Olduktan Sonra Çalışma-SGDP Ödemesi 1-2*” ve “*Türkiye’de emekli olduktan sonra yurtdışında çalışma halinde aylık kesilir mi?*” başlıklı yazılarımıza bakabilir.). Konuya ilişkin temelde “yurtdışında çalışma” ve “yurtdışında çalışma” durumuna ilişkin farklı düzenlemeler bulunması nedeniyle biz de yazımızı bu temel ayrıma göre ele alacağız.

Yurtdışı borçlanması, aylık vb. konulara ilişkin düzenlemeler 3201 sayılı “*Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun*” da düzenlenmiştir.

YURTDIŞI BORÇLANMASI İLE EMEKLİLİKTEN SONRA TÜRKİYE’DE ÇALIŞMA

Yurtdışı borçlanması ile Türkiye’de emekli olan birçok kişi buldukları ülkelerden Türkiye’ye geri dönmektedir. Bu geri dönüş ile birlikte de Türkiye’de çalışmak isteyebilmektedir. Ancak bu durumdaki kişiler yurtdışı borçlanması ile emekli olmaları nedeniyle çalışmaları halinde emekli aylıklarının kesilebileceğini düşünmektedir.

TÜRKİYE’DE ÇALIŞMA HALİNDE EMEKLİ AYLIĞI KESİLİR Mİ?

Kesilmez. Konuya ilişkin düzenleme içeren 3201 sayılı Kanunun 6 ıncı maddesinde açıkça; “*Türkiye’de sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışılmasına ilişkin hükümleri uygulanır.*” denilmiştir. Bu doğrultuda bu kişilerin Türkiye’de çalışmasına engel bir durum ya da Türkiye’deki çalışmaları ile emekli olanlardan farklı bir uygulamaya tabi tutulmaları gibi bir durum söz konusu değildir. **Hatta şunu da belirtmek gerekir ki borçlanma ile emekli olduktan sonra 4/1-b(Bağ-Kur) sigortalısı olarak çalışmaya başlayan kişi, 6663 sayılı Torba Yasa ile getirilen düzenleme çerçevesinde artık SGDP(Sosyal Güvenlik Destek Primi) ödemesi de yapmadan çalışabilecektir.**

Yurtdışı borçlanması yoluyla emeklilikten sonra Türkiye’de çalışma imkanı, 19.06.2010 tarih ve 5997 s. Kanunun 15 inci maddesi ile 3201 s. Kanunun 6 ıncı maddesinde yapılan değişiklik ile birlikte getirilmiştir. Eşitlik ilkesine aykırı olan önceki düzenlemenin kaldırılması kanaatimizce yerinde olmuştur

YURTDIŞI BORÇLANMASI İLE EMEKLİLİKTEN SONRA YURTDIŞINDA ÇALIŞMA

Yurtdışı borçlanması ile Türkiye’den emekli aylığı alanların birçoğu da yurtdışında yaşamaya devam etmektedir. Ancak bu kişilerin çoğunluğu Türkiye’den aldıkları emekli aylığı buldukları ülkede kendilerini geçindirmeye tek başına yetmeyeceği için çalışmak

zorunda kalmakta ya da buldukları ülkenin vermiş olduğu ikamete dayalı yardımları almak zorunda kalmaktadır.

YURTDIŞINDA ÇALIŞMA HALİNDE EMEKLİ AYLIĞI KESİLİR Mİ?

Kesilir. 3201 sayılı Kanunun konuya ilişki düzenleme içeren 6 ıncı maddesinde; “*Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlardan tekrar yurt dışında yabancı ülke mevzuatına tabi çalışanlar, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların aylıkları, tekrar çalışmaya başladıkları veya ikamete dayalı bir ödenek almaya başladıkları tarihten itibaren kesilir.*” denilmiştir. Görüldüğü üzere Kanun`da açıkça, **yurtdışı borçlanması yoluyla Türkiye`den emekli aylığı bağlananların, yurtdışında çalışmaya başlaması halinde emekli aylığının kesileceği belirtilmiştir.** Hatta çalışma haricinde ikamete dayalı sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların da emekli aylıklarının kesileceği açıkça belirtilmiştir. Burada yurtdışı borçlanması ile emeklilikte aranan “Yurda kesin dönüş” şartını kısaca açıklamak yerinde olacaktır.

“YURDA KESİN DÖNÜŞ” TEN KASTEDİLEN NEDİR?

Şunu belirtmek gerekir ki yurtdışı borçlanması yoluyla emekli olabilmek için aranan şartlardan biri “Yurda kesin dönüş” şartıdır. “Yurda kesin dönüş”ün ise Türkiye`ye yerleşmek ve çalışılan Ülkeye dönmemek gibi bir anlamı olmayıp, burada kastedilenin; **aylık tahsis talebinde bulunanların yurtdışındaki çalışmalarının sona ermesini, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği almamaları durumunu ifade ettiği yerleşik Yargıtay uygulaması ile açıkça ortaya konulmuştur.** Bu nedenle de çalışma, ikamete dayalı sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alma durumunda yurtdışı borçlanması ile emeklilikte aranan “Yurda kesin dönüş” şartı ihlal edilmiş olacağı için bağlanan emekli aylığı kesilecektir.

Takip eden yazımızda konuya ilişkin açıklamalarımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz.